

УДК 631.53.01.02:633.85
ВПЛИВ УМОВ ТА ТРИВАЛОСТІ ЗБЕРІГАННЯ НА ЯКІСНІ
ПОКАЗНИКИ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ ДЛЯ ПРОМИСЛОВОГО
ПЕРЕРОБЛЕННЯ

ДЕГТЯРЬОВ Д.О., магістр 2 року навчання
Науковий керівник: Бобер А.В., к. с. г. н., доцент,
denchik5179@gmail.com

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Соняшник – це основна олійна культура. Її валовий збір складає близько 13,1 млн т. Переробити такий об'єм відразу не є можливим. Тому для збереження якості насіння необхідно вдосконалювати технологію первинної обробки та технологію зберігання.

Для сучасного виробництва соняшнику, необхідно обирати гібридне насіння, що несе в собі гарну якість та високу продуктивність. В процесі зберігання життєдіяльність насіння соняшнику змінюється в порівнянні з первинними якостями, через фізіологічні процеси, що змінюють технологічні показники якості та втрачається маса. Через це питання впливу умов та тривалості зберігання на якісні показники насіння соняшнику є доволі актуальною темою.

Дослідження проводили протягом 2020-2021 рр. у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Показники визначали у навчально-науковій лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика та ТОВ «ЧЕРЛИС» за загальноприйнятими методиками. Для дослідження було обрано п'ять гібридів. Їх було закладено на зберігання за двох умов – нерегульованого температурного режиму та регульованого при температурі ($t = 0 - 5^{\circ}\text{C}$). Як контроль вибрали гібрид ЕС Белла.

У результаті досліджень встановлено, що масова частка олії за регульованого режиму зберігання насіння дещо змінилася, і після 12 місяців, до першого класу якості можна було віднести тільки гібриди ЕС Савана та ЕС Террамис кл – 51 та 50 % відповідно. Нерегульований режим зберігання забезпечив другий клас для всіх досліджуваних гібридів, що пов'язано з підвищеною інтенсивністю дихання.

За вмістом білка умови нерегульованого температурного режиму зберігання забезпечили зміни в середньому на 2 % протягом року, а ось в умовах регульованого режиму зміни масової частки білка практично не відбулися, лише на рівні 0,5 %. Кращими показниками вмісту білка характеризувався гібрид ЕС Савана – 16,7 %.

За кислотним числом олії при регульованому режимі після 12 місяців зберігання тільки гібрид ЕС Новамис кл відповідає показникам першого класу – 1,2, всі інші представлені гібриди відповідають показникам другого класу. За умов нерегульованого режиму, кислотне число олії зростало на багато швидше від 2,0 до 2,9 мгКОН/г у розрізі досліджуваних гібридів.